

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА**

Економіко-правовий факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ОНУ імені І. І. Мечникова

в.о. ректора Майя НІКОЛАСВА

«15» травня 2026 рік

ПРОГРАМА

фахового іспиту для вступу

на здобуття ступеня «доктор філософії»

за спеціальністю С1 – Економіка та міжнародні економічні відносини

Освітньо-наукова програма «Економіка»

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

**Затверджено
Вченою Радою ЕПФ
протокол № 7
від 29 квітня 2026 року**

Одеса 2026

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Програма фахового вступного іспиту до аспірантури.....	5
3. Список рекомендованої літератури.....	10
4. Критерії оцінювання вступника.....	14

1. Загальні положення

Комплексний вступний іспит до аспірантури зі спеціальності С1 «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» (ОНП «Економіка») передбачає перевірку знань сучасних економічних теорій, закономірностей соціально-економічного розвитку на різних рівнях економічної системи, термінології сучасної економічної науки, особливостей розвитку окремих галузей і сфер економіки та їх регулювання та уміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у різних умовах.

Програму для складання вступного іспиту зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини галузі С1 «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» (ОНП «Економіка») розроблено відповідно до Правил прийому в ОНУ імені І. І. Мечникова з урахуванням вимог до знань та вмінь, які необхідні для опанування відповідної освітньо-наукової програми на третьому (науково-дослідному) рівні вищої освіти.

Мета вступного іспиту – виявити рівень теоретичних знань вступників, наявності практичних навичок, уміння аналізувати економічні процеси, робити узагальнення та проводити порівняльний аналіз.

Вимоги до рівня підготовленості вступників. Вступники до аспірантури повинні мати відповідний рівень теоретичної і практичної підготовки, який надає можливість оволодіти знаннями, напрацювати уміння, навички та компетенції в галузі соціально-економічних та професійно-орієнтованих дисциплін, що формують освітянську компоненту підготовки докторів філософії, набуті уміння та навичок проведення наукових досліджень, необхідних для здобуття наукового ступеня доктор філософії із спеціальності С1 «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» (ОНП «Економіка»).

Вступний іспит проводиться в тестовій формі.

2. Програма для вступного іспиту до аспірантури

Предмет і метод економічної теорії. Еволюція економічної науки. Напрями школи і течії економічної теорії. Предмет економічної теорії і його тлумачення різними школами. Розвиток економічної думки в Україні. Предмет, метод та функції економічної теорії. Економічні закони і категорії. Місце економічної теорії в системі економічних наук. Економічна теорія та економічна політика.

Методологічні засади сучасної економічної теорії. Методологічні принципи класичної теорії. Спростовність у класичній економічній теорії. Спростовність у неокласичній економічній теорії. Обмеженість критерію спростовності в економічній науці. Роль оцінних суджень. Методологія інституціоналізму.

Неолібералізм і його розвиток в сучасних умовах. Економічний лібералізм: особливості і підходи. Теоретична концепція чистої ринкової економіки Л. Мізеса. Теорія спонтанного порядку Ф. Хайєка. Теорія економічних порядків В. Ойкена. Економічна реформа Л. Ерхарда. Концепція соціального ринкового господарства. Чиказька школа економічної думки Ф. Найта.

Монетаризм як основний напрямок розвитку неокласичної теорії. Теоретичні засади монетаризму, його еволюція та особливості. Основні постулати економічної доктрини М. Фрідмена. Проблеми циклічності та інфляції в інтерпретації М. Фрідмена. Концепція «природного безробіття» М. Фрідмена.

Теорії сучасного консерватизму. Теорія раціональних очікувань. Теорія пропозиції. Теорія недосконалої інформації.

Неокейнсіанство та посткейнсіанство. Теорія неокейнсіанства. Теорія економічного зростання Р. Харрода. Модель Харрода-Домара. Неокейнсіанська теорія циклу Е. Хансена. Теорії посткейнсіанства. Теорія нагромадження Дж. Робінсон. Теорія вартості та ціноутворення П. Сраффи. Теорія сукупного попиту та циклу М. Калецьки. Монетарне кейнсіанство у США. Новекейнсіанство.

Сучасний інституціоналізм і нова інституціональна економічна теорія. Особливості сучасного інституціоналізму. Теорія техноструктури Дж. Гелбрейта. Економіка домінування Ф. Перру. Методологія Р. Хейлбронера. Інституціонально-соціологічний підхід Г. Мюрдаля. Методологія нової інституціональної економічної теорії. Інституціональна економічна теорія Д. Норта. Внесок О. Вільямсона та Е. Остром у розвиток нової інституціональної теорії. Теорія ігор Дж. Неша.

Нова політична економія. Сутність теорії і методологія нової політичної економії. Суспільне благо як об'єкт і предмет дослідження. Суспільний вибір. Бюрократія та її дослідження. Аналіз ринку голосів виборців. Політичні кон'юнктурні цикли. Федералізм та його наслідки. Влада в економічній теорії.

Класична та неокласична теорії фірми. А. Сміт про природу та чинники існування фірм. П'ять припущень, щодо природи фірми в традиційній теорії фірми. Мікроекономічна теорія. Максимізаційна модель поведінки фірми. Максимізація прибутку як головний мотив поведінки фірми. Теорія фірми К. Маркса. Поведінки фірми на ринку: погляди А. Сміта, А. Маршалла, Дж. Р. Хікса, Д. Робінсон, Е. Чемберліна. Сильні та слабкі сторони неокласичної моделі фірми.

Управлінська та біхевіористська концепція фірми. Розподіл власності та управління. Розпорошення власності в рамках акціонерного капіталу. Контроль управляючих над фірмами. Методи контролю власників за діями управляючих. Модель фірми, що не максимізує прибуток. Обмеження поведінки, яка не максимізує прибуток. Фірма в біхевіористській концепції Г. Саймона, Р. Сийерта і Дж. Марча. Концепція фірми як коаліції агентів. Повна і процедурна раціональність. Індивідуальні та професійні мотивації. Цілі підприємства в теорії поведінки. Методи вирішення конфлікту цілей. Процес прийняття рішень.

Інституційні підходи до аналізу фірми. Теорія Р. Коуза про природу, причину існування та межі фірми. Аналіз трансакційних витрат: Р. Коуз, О.Е. Вільямсон, Ф. Найт. Інституціональна парадигма, щодо фірми. Аналіз фірми через інституціональне середовище: теорія суспільного вибору, теорія прав власності. аналіз фірми через систему угод, контрактів: теорія агентів, теорія трансакційної економіки. Фірма як мережа контрактів. Повні та неповні контракти. Фірма як коаліція власників ресурсів. Теорія агентських відносин. Проблема принципал – агент та методи її вирішення. Фірма як сукупність компетенції. Модель фірми Р. Нельсона та С. Уінтера.

Неоінституційна теорія держави. Держава як агенство по створенню суспільних благ. Створення і захист прав. Соціальний контракт. Контрактна модель держави. Синтетична модель держави Д. Норта. Обмеження монопольної влади правителя. Перерозподільні функції держави. Рентоорієнтована поведінка. Групи спеціальних інтересів. Проблема «безбілетника».

Економічний аналіз права власності. Сутність і методологія теорії прав власності (ТПВ). Елементи пояснення і розрахунки прав власності. Сфери застосування теорії. Проблеми застосування теорії прав власності. Економічна обґрунтованість права власності. Специфікація прав власності. Розподіл правоспроможності між власниками. Формування теореми Коуза. Докази.

Українська приватизація та рейдерство з погляду теореми Коуза.

Норма як базовий елемент інститутів. Економічна поведінка як прийняття рішень. Обмеження при прийнятті рішень. Норма раціональності як норма поведінки. Інститут як одиниця аналізу. Значення інститутів. Формальні і неформальні правила. Схема Вільямсона. Ієрархія правил. Конституційні правила. Контракти.

Поведінкова наука як наука про прийняття рішень. Критика моделі «Homo Economicus». Раціональність та ірраціональність економічної поведінки. Соціальні, когнітивні та емоційні чинники прийняття економічних рішень. Поведінкові фактори та їх роль в соціально-економічних процесах, вплив на діяльність суб'єктів господарювання, вплив на економічні рішення. Ірраціональність, непослідовність, некомпетентність рішень в умовах невизначеності. Емоційні та поведінкові стереотипи. Дослідження ризику при прийнятті економічних рішень. Поведінкові аспекти людини економічної у нестабільному середовищі. Поведінкова теорія фірми. Поведінкові фінанси.

Концептуальні засади математичного моделювання економіки. Моделювання як метод наукового пізнання. Сутність моделювання. Особливості, принципи математичного моделювання. Нелінійність математичних моделей. Особливості математичного моделювання економіки. Основні дефініції та підходи. Особливості економічних спостережень і вимірів. Випадковість і невизначеність економічного розвитку. Елементи класифікації економіко-математичних моделей. Етапи економіко-математичного моделювання. Перевірка адекватності моделі. Роль прикладних економіко-математичних досліджень.

Моделі аналізу макроекономічної політики. Циклічність і технологічні зміни. Інституційна структура технологічних змін. Економічний розвиток і економічне зростання. Внутрішні та зовнішні джерела економічного зростання. Цифрова трансформація економіки: основні мікро- та макроаспекти. Індустрія 4.0 і Індустрія 5.0. Аналіз макроекономічної політики. Стабілізація системи. Правила макроекономічної політики з огляду на мету макроекономічної стабілізації. Узгодженість цілей і засобів. Активна і пасивна макроекономічна політика. Макроекономічна політика і «критика Лукаса». Трансмисія фіскальних імпульсів та макроекономічна стабілізація. Податки, бюджетний дефіцит і виробництво. Фіскальний аспект динаміки боргу. Трансмисія монетарних імпульсів та макроекономічна стабілізація. Соціальна політика. Неокейнсіанський, неокласичний, монетарний підхід до регулювання економіки. Економічна резильєнтність як нова парадигма розвитку: сутність поняття, відмінності від класичної макроекономічної стабільності, класифікація (статична, динамічна, інституційна резильєнтність).

Макроекономічна політика в умовах глобалізації. Фактори формування макроекономічної кон'юнктури в умовах глобалізації. Синхронізація економічної і фінансової політики з фазами великого циклу. Механізм та інструменти зовнішньоекономічної політики. Інструментарій макроекономічної політики в умовах глобалізації. Державне і наддержавне антициклічне регулювання. Міжнародна координація макроекономічної політики. Міжнародні організації як суб'єкти глобальної економічної політики. Взаємодія транснаціональних корпорацій з національними урядами. Соціалізація економічних систем у XXI столітті: сутність, переорієнтація критеріїв економічного зростання на розвиток людського капіталу, якість життя та соціальну інклюзію. Гіганоміка та прекаризація зайнятості: трансформація ринку праці під впливом глобальних цифрових платформ, нові поведінкові мотивації та виклики для систем соціального захисту. Кліматична міграція та демографічні шоки: макроекономічний аналіз глобального перерозподілу людського капіталу та його вплив на стійкість національних бюджетів.

Фінансовий розвиток і суспільний добробут. Парадигма фінансового розвитку. Фінансовий розвиток та економічне зростання. Фінансова структура національної економіки. Фундаментальні фактори фінансового розвитку. Фінансова лібералізація та фінансова глобалізація. Фінансова відкритість. Ефект «фінансового зараження» національних економік. Інструменти забезпечення фінансової стабільності. Фінансовий розвиток та проблема нерівності. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту. Стратегічні завдання фінансової стабілізації. Макро- та мікропрудентційний підхід. Стабілізація грошово-кредитної сфери, забезпечення стабільності цін, стійкості банківської системи, валютної стабільності, бюджетно-податкової збалансованості, збалансованості фондового ринку, усунення зовнішніх дисбалансів тощо. Фінансові стратегії модернізації національних економік: світовий досвід, рекомендації для України.

Актуальні питання новітньої мікроекономіки, сучасного ринку праці та кліматичної інституціоналістики. Економіка платформ та двосторонні ринки: специфіка формування ринкової влади, інституційне регулювання цифрових гігантів та трансформація класичної теорії фірми. Економіка штучного інтелекту та генеративних систем: вплив автоматизації когнітивної праці на продуктивність факторів виробництва, інтелектуальну ренту та структурне безробіття. Інституційні засади формування резильєнтності держави: роль гнучкості державних інститутів, цифрової інфраструктури та соціального капіталу у забезпеченні безперервності бізнес-процесів та урядування під час криз. Соціальний капітал як нематеріальний чинник економічного розвитку: економічна роль суспільної довіри, мережових взаємодій та соціальних норм у

зниженні трансакційних. Економічний екстерналізм та циркулярна економіка: інституційні та фінансові механізми переходу від лінійної моделі виробництва до замкнутих циклів. ESG-трансформація корпоративного сектору: вплив нефінансових критеріїв оцінки бізнесу на залучення глобальних інвестицій та фінансову стійкість фірм. Адаптивна спроможність та антикрихкість економічних систем: поведінкові та інституційні аспекти управління ризиками в умовах «чорних лебедів» та екстремальної невизначеності.

Перелік питань для вступного іспиту до аспірантури

1. Предмет економічної теорії в різних економічних школах.
2. Етапи становлення і розвитку сучасної економічної науки.
3. Взаємодія економічної теорії та економічної політики.
4. Відомі персоналії економічної науки України та їх вклад у розвиток світової та української науки.
5. Методологічні засади сучасної економічної теорії.
6. Методологічні принципи класичної економічної теорії.
7. Методологія сучасного інституціоналізму.
8. Економічний лібералізм та його концептуальні засади.
9. Неолібералізм та його основні напрями.
10. Монетаризм як основний напрям розвитку сучасної неокласичної теорії.
11. Теорії сучасного консерватизму та їх роль у сучасній економічній теорії.
12. Теорії неокейнсіанства та їх розвиток у сучасній економічній теорії.
13. Теорії посткейнсіанства та особливості їх аналізу економічних реалій.
14. Монетарне кейнсіанство і нове кейнсіанство в сучасній економічній теорії.
15. Особливості сучасного інституціоналізму.
16. Нова інституціональна економічна теорія та основні напрями її розвитку.
17. Сутність і методологія нової політичної економії.
18. Класична та неокласична теорії фірми.
19. Управлінська теорія фірми та її методологічні засади.
20. Біхевіористська концепція фірми та її розвиток в сучасній економічній теорії.
21. Фірма в теорії трансакційних витрат.
22. Контрактна теорія фірми та її розвиток.
23. Фірма в теорії прав власності.
24. Фірма в еволюційній теорії економічних змін.
25. Неінституційна теорія держави.
26. Економічний аналіз прав власності.
27. Норма як базовий елемент інститутів.
28. Особливості аналізу економічних реалій у поведінковій економіці.
29. Основні напрями розвитку сучасної поведінкової економіки.
30. Концептуальні засади математичного моделювання економіки.
31. Моделі аналізу макроекономічної політики.
32. Динаміка економічного розвитку і технологічні зміни.

33. Економічна резильєнтність як нова парадигма розвитку: мікро- та макропідхід.
34. Можливості та виклики цифрової трансформації економіки.
35. Макроекономічна політика і макроекономічна стабілізація.
36. Проблема економічного розвитку та економічного зростання.
37. Неокейнсіанський, неокласичний, монетарний підхід до регулювання економіки.
38. Інструментарій макроекономічної політики в умовах глобалізації.
39. Міжнародна координація макроекономічної політики.
40. Соціалізація економічних систем та переорієнтація критеріїв економічного зростання
41. Гіганоміка та трансформація ринку праці під впливом глобальних цифрових платформ.
42. Кліматична міграція та глобальний перерозподіл людського капіталу й стійкість національних бюджетів.
43. Фінансовий розвиток та економічне зростання національних економік.
44. Фундаментальні фактори фінансового розвитку національних економік в умовах відкритої економіки.
45. Інструменти забезпечення макрофінансової стабільності.
46. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту.
47. Фінансові стратегії модернізації національної економіки.
48. Економіка платформ та специфіка формування ринкової влади.
49. Економіка платформ та трансформація класичної теорії фірми.
50. Вплив автоматизації когнітивної праці на продуктивність факторів виробництва, інтелектуальну ренту та структурне безробіття.
51. Інституційні засади формування резильєнтності держави.
52. Соціальний капітал як нематеріальний чинник економічного розвитку
53. Інституційні та фінансові механізми переходу від лінійної моделі виробництва до замкнутих циклів циркулярної економіки.
54. ESG-трансформація корпоративного сектору: вплив нефінансових критеріїв оцінки бізнесу на залучення глобальних інвестицій та фінансову стійкість фірм.
55. Поведінкові та інституційні аспекти управління ризиками в умовах «чорних лебедів» та екстремальної невизначеності.

3. Список рекомендованої літератури

1. Аджемоглу Д., Джонсон С. Сила і прогрес: тисячолітні перегони людства за технологіями та процвітанням / пер. з англ. Київ : Наш Формат, 2024. 496 с.
2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник у 2х кн. С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін. За ред С. М. Панчишина, П. І. Островерха. 3-тє вид., виправл. Та доп.Л.: Апріорі. 2017. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. 567 с.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Навч. посіб. У 2х кн. Авт. кол.: С. Панчишин, П. Островерх, Г. Стеблій та ін. Кн. 2. Мікроеконміка. 4-те вид., випр. і доп. К.: Знання. 2013. 437 с.
4. Базилевич В. Д., Леоненко П. М., Гражевська Н. І., Гайдай Т. В. Історія економічних учень. Підручник за ред. В. Д. Базилевича. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2015. 567 с.
5. Базилевич В. Д., Ільїн В.В. Метафізика економіки. Київ: Знання, 2007. 778 с.
6. Базилевич В. Д., Ільїн В. В. Філософія економіки. Київ: Знання, 2011. 927 с.
7. Веріан Г. Р. Мікроекономіка: проміжний рівень. Сучасний підхід: Підручник / Пер. з англ. С. Сухая. К.: Лібра, 2019. 632 с.
8. Відтворювальна динаміка економічних систем: інститути та діяльність / за ред. А. Гриценко. Київ: Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2018. 524 с.
9. Гаєк Ф. Шлях до рабства. К. : Наш формат, 2022. 208 с.
10. Горняк О. В. Теорії фірми. Навч. посібн. / О.В. Горняк. Одеса: Астропринт, 2010. 182 с.
11. Горняк О., Доленко Л., Ломачинська І. Розвиток економічної теорії в Одеському університеті: дослідження і персоналії. Ювілейна збірка наукових праць, присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / Гол. ред. І. М. Коваль. Одеса, 2015. С. 330-341.
12. Де Сото Е. Загадка капіталу. Чому капіталізм перемагає лише на Заході і ніде більше / Ернандо де Сото. К.: Ніка-Центр, 2012. 232 с.
13. Історія економіки та економічної думки. / Тищенко С. В, Богоявленська Ю. В., Якобчук В. П. Видавництво: Центр учбової літератури, 2015. 476 с.
14. Yueh L. The Great Economists. How Their Ideas Can Help Us Today. Penguin, 2019. 368 p.
15. Кармен Рейнгарт, Кеннет Рогофф. Циклічна історія фінансових криз. К.: Наш Формат, 2019. 544 с.
16. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей. Київ: Основи, 1999. 189 с.
17. Крючкова Н. М., Гацька Л. П., Лук`яненко Н. Е., Єжेलій Ю.О. Український економічний вимір: четверта промислова революція. Академічні візії. 2023. Вип. 18. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/280>
18. Кузнєцов Е. А., Ломачинська І. А. Управлінські проблеми технологічного розвитку інноваційної економіки. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: монографія, книга восьма; за ред. д.е.н., проф. Кузнєцова Е.А. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. С.

330-349.

19. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 240 с.
20. Ломачинська І. А. Фінансова система: теоретико-методологічні домінанти інституційної трансформації в умовах економічних перетворень : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2020. 372 с.
21. Ломачинська І. А. Модернізація монетарного впливу на національну економіку в умовах глобальної нестабільності. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: монографія, книга восьма; за ред. д.е.н., проф. Кузнєцова Е.А. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. С. 286-316.
22. Ломачинська, І. А., Горняк, О. В. Роль інновацій у розвитку національної економіки в умовах сучасних трансформацій: інноваційний розвиток, інноваційний потенціал, інклюзія інновацій. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2024. 23(2(57)). С. 56–71.
23. Ломачинська І. А., Федорченко Ю. Г. Екологічне підприємництво: роль у вирішенні екологічних викликів та забезпечення соціальної інклюзії. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2024. 23, 1(56).
24. Ломачинська, І. А., Супруненко, М. Д. Формування концепту соціального інвестування у контексті сучасних глобальних викликів. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2023. 22, 2(54). С. 99-113.
25. Макроекономічний аналіз національної економіки. Навчальний посібник. І. Ф. Радіонова, В. І. Усик. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 2015. 304 с.
26. Nyenno I., Truba V., Lomachynska I., Mazur O. Digital public goods as a means to support affordable and clean energy. *Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal*. 2021. Volume 24, Issue 4. P.139–152
27. Норт Д. С. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки Київ 28.: Основи, 2000. 198 с.
29. Островерх П., Панчишин С. Аналітична економіка. Макроекономіка та мікроекономіка. Київ: Наш формат, 2020. 648 с.
30. Perez K. *Technological revolutions and financial capital. The Dynamics of Bubbles and Golden Ages*. Edward Elgar Publishing, 2002. 244 p.
31. Пікетті Тома. Капітал у ХХІ столітті. К. : Наш Формат, 2016. 696 с.
32. Сміт А. Багатство народів. Дослідження про природу та причини добробуту націй. Київ: Наш формат, 2018. 722 с.
33. Сулейман М. Грядуща хвиля: технології, влада і найбільша дилема двадцять першого століття / пер. з англ. Київ : Наш Формат, 2024. 344 с.
34. Талеб Н. Н. Антикрихкість. Як отримати вигоду з хаосу / пер. з англ. М. Климчука. Київ : Наш Формат, 2018. 464 с.
35. Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення. К.: Наш формат, 2018. 464 с.
36. Талер Р., Санстейн К. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір. К.: Наш формат, 2017. 312 с.
37. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним. Київ: Наш формат, 2017. 488 с.

- 38.Фергюсон Н. Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки. Київ: Наш формат, 2020. 144 с.
- 39.Франчук Л., Крючкова Н., Марущак О., Артюх Т., Чирва О. Забезпечення економічної стійкості в Україні в умовах пандемії COVID-19: сучасні проблеми та перспективи удосконалення. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2022. С. 502-509.
- 40.Фрідман Д. Механізм свободи. Анархія вільного ринку. К.: Наш формат, 2019. 328 с.
- 41.Чандран Наїр Держава сталого розвитку. Майбутнє урядування, економіки та суспільства. К.: Наш Формат, 2016. 288 с.
- 42.Schwab K. The fourth industrial revolution. Cologny/Geneva Switzerland: World Economic Forum, 2016. 172 p.
- 43.Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки. Сучасні економічні теорії. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 288 с.
- 44.Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / пер. з англ. В. Старка. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с.
- 45.Юхименко П. І. Історія економіки та економічної думки : підручник. Київ : Знання, 2011. 646 с.
- 46.Blaug M. Great Economists Since Keynes: An Introduction to the Lives & Works of One Hundred Modern Economists. Edward Elgar, 1998. 312 p.
- 47.Garafonova, O., Dvornyk, O., Sharov, V., Zhosan, H., Yankovoi, R., Lomachynska,I. Digitization process in a changing global environment. *TEM Journal*. 2025. Vol. 14, iss. 1. P. 251–265. DOI: 10.18421/TEM141-23
- 48.Gazuda M., Tyukhtenko N., Lomachynska I., Dunai M., Vernydub V., Babich R. The impact of digitalization and e-governance on transformation of state management mechanisms of the regional development. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*. 2025. Vol. 103. No. 3. P. 956-968. <https://www.jatit.org/volumes/Vol103No3/14Vol103No3.pdf>
- 49.Gornyak O., Voloshchuk L., Prokofieva G. Formation of components of economic development of the country and its regions within the framework of decentralization. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol. 5. № 3. P. 37-43.
- 50.Koval V., Laktionova O., Atstāja D., Grasis J., Lomachynska I., Shchur R. Green Financial Instruments of Cleaner Production Technologies. *Sustainability*. 2022, 14(17), 10536. <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/17/10536>

Рекомендований список літератури для самостійного опрацювання носить орієнтовний характер і не виключає власних ініціатив абітурієнтів у доборі та використанні джерел.

4. Критерії оцінювання знань

Зміст тесту визначається на основі Програми вступних випробувань зі спеціальності С1 «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» (ОНП «Економіка») для осіб, що вступають на навчання за третім (науково-освітнім) рівнем вищої освіти.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів.

Тест для вступних випробувань складається із завдань з вибором тільки однієї правильної відповіді. До кожного завдання подано чотири варіантів відповідей (А, Б, В, Г) з яких лише один правильний.

Загальна кількість завдань тесту – 50.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 0 або 2 тестових балів:

- 2 бали, якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповідь не надано.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту для вступних випробувань – 100 балів.

Вступник, який набрав менше, ніж 10 балів на комплексному фаховому випробуванні, не допускається до участі у конкурсі на здобуття ступеня «доктор філософії».

Правильні відповіді відмічаються шляхом закреслення хрестиком відповідного порядкового номеру у бланку відповіді. Закреслені, підчищені та виправлені відповіді – це ПОМИЛКА! Виправлення відповідей не допускається. Виправлені відповіді в будь-якому випадку вважаються недійсними і не зараховуються незалежно від їх правильності.

Робити помітки чи будь-які записи у бланку відповіді не можна. Результат залежить від загальної кількості правильних відповідей.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому предметна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена предметної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

Гарант ОНП Економіка
д.е.н., професор

Ольга ГОРНЯК

Декан економіко-правового
факультету, д.ю.н., професор

Людмила ТОКАРЧУК